

Nr. 342

XXVII r.
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28

Redaktor przyjmuje od 5-6 pp
Artykułów i listów anonimowych nie pomieszcza się.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Niedziela, dnia 16 grudnia 1923 r.

Cena numeru
świętecznego
50.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi

Miesięcznie 1.200.000.

Z przes. poczt.

Miesięcznie 1500.000

poza Łodzią i numer 44.000.

Konto P.K.O. 60594.

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

CASINO

Dzisiaj

Początek o godz. 8-jej.

Fascynujący dramat amerykański w 8-iu aktach, który był grany w New-Yorku jednocześnie w 6. ciu kinach, przez 3 miesiące z rzędu, od 9 rano do 12 w nocy bez przerwy.

„SZEIK”

Remantyczne przygody Paryżanki

W rolach głównych:

Agnes Ayres

najnowsza gwiazda ekranów amerykańskich ulubieniec pań na piękniejszy mężczyzna Ameryki

Rudolf Valentino

słynny twórca wszechświatów sławy filmu p.t. „Czterech Jeźdźców Apokalipsy”.
2871-b

Od Administracji

Skutkiem niezwykłego podrożenia papieru zmuszeni jesteśmy z dniem 11 b. m. podnieść cenę egz. pojedynczego na

40.000 mk.

— w niedzielę i święta —

50.000 mk.

w poniedziałki i dni poświęcone

30.000 mk.

Prenumerata kosztować będzie 1.200.000 mk. miesięcznie, łącznie z odnośzeniem do domu. Jednakowoż prenumeratorki, którzy, uregulują prenumeratę

w administracji „Rozwoju”

do dnia 31 b. m. zapłacą tylko

980.000 mk.

Jednocześnie zaznaczamy iż prenumeratorki zalegający w opłacie będą zmuszeni uiszczać zaległe miesięcznie p.g. cen bieżących.

Adm. „Rozwoju”

poleca na gwiazdke oryginalne —

Dywany i Kilimy

Syndykatu „KILIM” z Poznania.

— Ceny fabryczne. —

2760-b

„COTTON” Spółka Akc. Handlowa. Łódź, Piramowicza 2.

Wyczyścimy chemicznie

Waszą garderobę, futra i skórki!
gwarantując,
że wyglądać będą zupełnie,

jak nowe!

Parowa Chemiczna Pralnia i Farbiarnia
Kellich i Golda

Fabryka:
ul. Wólczańska 57.

Filja:
ul. Piotrkowska 147.
2651s1

ODEON

Dzisiaj początek przedst.
o godz. 5-jej po pol.

9 akt. w jednym programie.

Smiech i humor!

HAROLD LLOYD

najlepszy komik Ameryki popularnie
znany pod przezwiskiem On.

On w satorjum.

On pragnie awansować

On otiara czapki

On jako subjekt

On nie zna granic miłości.

Perpetum mobile śmiechu!

Fontanny wesołości!

Dla młodzieży dozwolone!

2869s1

NIEZWYKŁA NOWOŚĆ!

Pamiętnik

Cara Mikołaja II

Przekład polski z oryginalnego rękopisu, znajdującego się w archiwum bolszewickim w Moskwie, opatrzone wstępem i przedmową LEONA KOZŁOWSKIEGO.

z przedmową SERGIUSZA MELGUNOWA.

Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie.

Cena Mk. 2,040.000 (przy mnożniku księg. 300,000) z przesyłką za pobraniem pocztowym mk. 2,200,000 dolicza się 10% dodatku sortym.
2781-b

KONSERWY

Firmy Arnold Sørensens Ryga-Gdańsk

nadeszły.

Odbiorcy proszeni są o zgłaszanie się bezpośrednio do wyłącznego reprezentanta.

L. Gliko, Piotrkowska 96, tel. 21-38

Codziennie świeże sprotki wędzone.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 2839b

Zdolni agenci poszukiwani.

Prosimy wszystkich prenumeratorów zamiejscowych o zawołanie naszej administracji kartą pocztową, czy regularnie otrzymują dz. „Rozwój”, abyśmy mogli wystąpić o sanację tych stosunków z odpowiednim materiałem.

2797-b)

Adm. „Rozwoju.”

BRYL - SICIŃSKI.

Wiadomość o przesileniu sejmowym, która się rozszła w piątek wieczorem po kraju zaskoczyła nagle polskie społeczeństwo. Natomiast nie zaskoczyła społeczeństwo wiadomość kto to przesilenie wywołał.

O tem że podobne przesilenie jest możliwe, wiedzieli już dawniej ci, którzy znajdowali się bliżej sfer sejmowych i ci, którzy znali bliżej osobę i przeszłość duchowego przywódcy secesjonistów.

Był nim poseł Bryl.

Kto to jest pan Bryl może najjaskrawiej określić fakt, że od jego nazwiska zostało utworzone słowo „brylizm“ na określenie ludzi nieprzebiegających w środkach, ludzi przekupnych, ludzi którzy wszystko poświęcą i zrobią dla interesu. Tęgo określenia używała tak prasa prawicowa, jak i lewicowa. Jego nazwisko stało się synonimem deprawacji politycznej.

Swojego czasu przeciwko Brylowi wystąpił z szeregiem artykułów, piętnujących jego działalność redaktor pisma którego Bryl był współwydawcą — redaktor „Kurjera Lwowskiego“ p. Jampolski. W artykułach swych przedstawił p. Jampolski całą nędzę moralną tego jednego z liderów partji, napietnował Bryla słowami jaknajostrzejszemi. Bryl oddał sprawę do sądu, skarżąc p. Jampolskiego o „oszczerstwo“. Przed paroma tygodniami odbyła się rozprawa, w wyniku którego sąd uwolnił p. Jampolskiego od odpowiedzialności, czyli tem samym potępił Bryla.

Wszyscy ci, którzy znali ambicję Bryla, zdawali sobie jasno sprawę, że nie zgodzi się on na stanowisko jakie dotychczas zajmował w partji, że będzie się starał wszelkimi możliwymi środkami wybić na jakieś naczelné stanowisko. Ponieważ to nie było możliwe w klubie „Piasta“, gdzie osoba prezesa Witosa cieszy się dużym poważaniem i zaufaniem, więc Bryl po cichu stwarzał secesję z niezadowolonych, którzy się zresztą dla jakichś pretensji i ambicji we wszystkich partjach znajdują i przy pierwszej nadającej się okazji wystąpił z klubu. Za nim po-

ciągnęły jednostki najniżej stojące intelektualnie i moralnie, lub tego rodzaju osobnicy, jak pan Pluta, prawodawca, autor t. zw. „lex Pluta“ t. j. ustawy zabezpieczającej wolny pasek włościanom.

Ten oto zdeprawowany trybun ludowy, wraz z towarzyszymi, ponosi odpowiedzialność za obalenie pierwszego Rządu polskiej większości.

Czyn godny posła z Upity.

W chwili kiedy gospodarka skarbowa wkraczała na nowe tory, gdy przy wielkiem samozaparciu się społeczeństwa, które z hasłem „wszystko dla skarbu“ zgadzało się na wszelkiego rodzaju ciężary majątkowe, poczęto przygotowywać się do stabilizacji waluty, w terminie kiedy dzięki konsekwentnej gospodarce ministra skarbu miał zacząć wpływać pierwsze raty podatku majątkowego w wysokocennej walucie, padło „liberum veto“ nowego Sicińskiego.

I chociaż powyższe słowa już dawno powtarzały się, a raczej ryczały stronnictwa lewicy, bojąc się wszelkiej sanacji skarbu, żeby ta zasługa nie była policzona na dobro partji narodowych, jednakże dopiero stworzenie przez secesję brylistów nowego stanu liczebnego stronnictw rządzących nadało „liberum veto“ lewicy siłę prawnej przeszkody.

Absolutna większość sejmu liczącego 444 posłów wynosi 223 posłów. Dotychczasowa większość prawicowo-centrowa stanowiła 226 posłów. Z chwilą odpadnięcia 12 posłów dotychczasowa większość zmalała do liczby 212 posłów.

Mniejszość która obecnie może stać się większością dotychczas rozporządzała 213 głosami (5 chłiborobów ukraińskich przeważnie oddawało swe głosy za stronnictwami narodowymi). W skład tej ewentualnej nowej większości wchodziłyby w dużej liczbie żywiły zdeklarowane wrogię Polsce. A więc: 35 żydów, 20 Ukraińców, 17 Niemców, 11 Białorusinów, 1 Rosjanin, 2 komunistów, a zresztą i pewna liczba Polaków jak socjalistów, wyzwoleniowców, okoniowców i enperow-

ców. Ten piękny zespół ma znowu w ręce rządy w swe ręce, dzięki czternastu posłom których rzeczywiście brak było do wspomnianego kompletu.

Ku wiecznej rzeczy pamiętacie należy zanotować ich nazwiska.

A oto oni:

Berek, Bryl, Cieplak, Janeczek, Łaskuda, Łaskiewicz, Pawłowski, Posadzki, Poznański, Pluta, Sobek, Socha, Targowski, Toczek.

Jak się ukształtuje nowy rząd dotychczas nie można przewidzieć. Sprawa ta prawdopodobnie zostanie rozstrzygnięta w poniedziałek. Do tego dnia bowiem p. prezydent zastrzegł sobie czas do namysłu, co do dymisji gabinetu, jak również na ten dzień zostało wyznaczone posiedzenie sejmu.

Lewica, która wszelkimi siłami dążyła do obalenia rządu, z chwilą gdy to nastąpiło stanęła przed tym faktem dziwnie strapiiona. Zdaje sobie jasno sprawę że obietnice przez nią rządów wcale nie przyczyni się do wzmożenia jej popularności. Łatwo było krytykować, łatwo przeszkadzać i nogę komuś podstawić, ale jak samej przynajmniej rządzić, a trudności, wobec ogólnego kryzysu ekonomicznego, nie będą przecież mniejsze, wtedy nastąpi kompletny blamaż. A w dodatku zapewne lewica boi się, żeby prawica przez okres rządzenia nie nauczyła się od niej sposobów opozycji, którą, trzeba przyznać, nieprzebiegająca w środkach doprowadziła do doskonałości.

A jeśli prasa prawicowa pójdzie w ślady niektórych lewicowych organów i zacznie notować tak jak tamte dotychczas czy niły, wobec rządu narodowego: dolar w dniu ustąpienia Witosa XX, — dolar w 20 czy 30 dniu rządu lewicy XX, chleb w dniu ustąpienia rządu prawicy XX, chleb w 30 dniu rządu lewicy XX. Bo przecież każdy zdaje sobie sprawę że jeżeli dotychczas nie zdołano ustabilizować waluty, to tem więcej nie tak łatwo będzie dokonać tego rządowi lewicy.

A cyfry mogą być krzyżące.

Bryl-Siciński spełnił swe zadanie.

Ale co dalej?

Spoleczeństwo polskie z roku 1923 dzieli od haniebnego „liberum veto“ 271 lat. Przez te blisko trzy wieki hańby i niewolj wiele Polska przeszła i wiele się nauczyła.

Teraz swego stanu posiadania i swej wolności nie da zaprzepaścić nowym Sicińskim. Jeżeli jednak stronnictwa dotychczasowej mniejszości i obejmą znowu rządy, to niechaj zapamiętają dobrze polskie przysłowie. „Kto jakim mieczem wojuje, od takiego padnie“.

K.

Na gwiazdkę!

Na Stroje
Wieczorowe i Balowe

nadeszły różne
Transporty

Sklep Bławatny
A. Tetzlaff i Ska

Łódź, Piotrkowska 100
Telefon 541

Ceny niskie!

2845s1

Ceny niskie!

Grand-Kino **Wystawa Obrazów** Grand-Kino

Warszawskich artystów malarzy Grupy „12”

czwartą codz. od g. 10—6 pp. Młodzież szkolna grupami kosztysta ze specjalnych ulg do g. 3-ej pp.

**Wystawa Kilimów
Gliniańskich**

odbędzie się od 16 do 21 b. m. przy ul.
Piotrkowskiej № 118.

Wstęp wolny. (2800s1)

Na obecny sezon polecamy

Krem **BAYADERE** Puder

Nie pij mleka nieprzegotowanego!

Jakie owoce wydaje „brylizm”. Ambicja Bryla niweczy Rząd Narodowy. POSEŁ THUGUTT OTRZYMAŁ MISJĘ UTWORZENIA GABINETU. Panowie Piłsudski, Sikorski, Skrzyński na widowni.

Termin utworzenia gabinetu kończy się w poniedziałek o 8-ej wieczorem.

WARSZAWA 15—12 (AW) Godzina 9 wieczór. Pan Prezydent Rzeczypospolitej powierzył misję tworzenia gabinetu posłowi Thuguttowi.

Według pogłosek, krążących w kuluarach sejmowych, Thugutt, jako najbliższych współpracowników wybrać ma gen. Sikorskiego, w charakterze ministra spraw zagranicznych, Grabskiego — ministra skarbu i marszałka Piłsudskiego — ministra wojny.

WARSZAWA 15,12 (Telegram własny) Pan prezydent Rzeczp. o godz. 8-ej wieczorem powierzył posłowi Thuguttowi jako przedstawicielowi największego stronnictwa opozycji misję utworzenia gabinetu. Decyzję tę powziął po konferencji z Wł. Grabskim. Poseł Thugutt ma zamiar stworzyć gabinet parlamentarny. W skład gabinetu weszliby: Piłsudski — sprawy wojskowe, Sikorski — sprawy wewnętrzne, Grabski — skarbu, Skrzyński — sprawy zagraniczne.

Poseł Thugutt zastrzegł sobie przeciąg 48 godzin do stworzenia gabinetu (upływa w poniedziałek o 8-ej wiecz.)

W kołach poselskich panuje przekonanie że misja p. Thugutta nie powiedzie się.

WARSZAWA 15,12 (Telegram własny). Pos. Thugutt konferował o 10-ej wieczorem z prezesem Chrześ. Demokr. pos. Chaciński. Przedstawioną przez p. Thugutta sprawę tworzenia gabinetu pozaparlamentarnego pos. Chaciński przyjął do wiadomości jednakże oświadczył, że Chrz. Dem. udziału w gabinecie nie weźmie, a będzie się przypatrywała dalej toczącej się akcji.

Na tworzenie gabinetu pozaparlamentarnego, który sam pan Thugutt nazwał „gabinetem Thugutta” (w odróżnieniu od jakiegoś zabarwienia partyjnego) stronnictwa zapatrują się sceptycznie.

WARSZAWA, 15 12. (AW) Godz. 9.30. Niezwłocznie po otrzymaniu pisma od Prezydenta Rzeczypospolitej, polecającego posłowi Thuguttowi tworzenie nowego gabinetu, ten ostatni oświadczył przedstawicielom prasy:

„Gabinet, jaki zamierzam stworzyć, nie będzie ani gabinetem lewicowym, ani „Wyzwolenia”, tylko gabinetem Thugutta, który ma odważyć się pokusić się o rozwiązanie ciężkiej sytuacji przy współdziałaniu wszystkich ludzi dobrej woli.

Gabinet mój — mówił m. in. p. Thugutt, — położę szczególny nacisk na sprawach skarbowych, wojskowych i administracyjnych, zwłaszcza na tych ostatnich i ma nadzieję, że uda mi się to przeprowadzić pomysłnie w możliwie krótkim czasie.”

Poseł Thugutt zapowiedział na dziś jeszcze konferencje z przedstawicielami klubów sejmowych i ewentualnymi kandydatami na ministrów.

WARSZAWA 15 12. (AW) W kołach sejmowych oblega opinia, że marsz. Rataj pozo-

staże na stanowisku, z którego zgłosił dymisję. Gdyby jednak z powrotem nie chciał przyjąć łaski marszałkowskiej, wówczas prawica jako kandydata wystawi posła Chacińskiego, lewica zaś Moraczewskiego, Smiarowskiego lub Dąbskiego.

KONFERENCJA Z POSŁAMI.

WARSZAWA 15,12 (PAT) W myśl ustalonego programu, Pan Prezydent Rzeczypospolitej porozumiewał się w ciągu dnia 15 grudnia 1923 r. z przedstawicielami poszczególnych klubów parlamentarnych, z dotychczasowym prezesem Rady Ministrów, Witosem, marszałkami Sejmu i Senatu oraz poszczególnymi członkami gabinetu w sprawach, związanych z przesieleniem rządowem.

Pan Prezydent Rzplitej przyjął ponadto b. ministra skarbu Władysława Grabskiego.

PRZYJĘCIE DYMISJI.

Po wysłuchaniu opinii wszystkich wymienionych polityków, Pan Prezydent Rzplitej przyjął dymisję rządu

Wincentego Witosa, a mandat tworzenia nowego rządu powierzył posłowi Stanisławowi Augustowi Thuguttowi. Równocześnie Pan Prezydent Rzplitej polecił zwolnionemu gabinetowi posła Witosa do pełnienia jego czynności aż do chwili mianowania nowego rządu.

Brzmienie pisma Pana Prezydenta Rzplitej, wystosowanego do p. prezesa Rady Ministrów Witosa jest następujące:

Do Pana Wincentego Witosa, prezesa Rady Ministrów w Warszawie. Przychylając się do przedstawionej mi w dniu 14 grudnia br. prośby o dymisję, zwalniam Pana z urzędu prezesa Rady Ministrów i wszystkich członków gabinetu z zajmowanych przez nich urzędów.

Jednocześnie poruczam Panu i wszystkim ustępującym panom ministrom i kierownikom ministerstw dalsze kierownictwo sprawami państwa, aż do chwili powołania nowego rządu.

(—) Wojciechowski

(—) Witos,

Warszawa, dnia 15 grudnia 1923 r

OBRADY LIGI NARODÓW nad sprawami dotyczącymi Polski.

PARYŻ, 15. (PAT) Rada Ligi Narodów kontynuowała obrady w sprawie wyznaczenia na terytorium wolnego miasta Gdańska miejsca dla wyładowywania materiałów eksplozujących oraz materiałów wojennych, przeznaczonych dla Polski. Ze strony Polski obecny był na posiedzeniu poseł Skirmunt zastępca generalnego komisarza w Gdańsku. Morawski i admirał Zwierkowski, ze strony zaś Gdańska. Sahm. Po sprawozdaniu p. Quirones de Leon i po deklaracji Skirmunta i Sahma, Rada Ligi Narodów przyjęła w zasadzie propozycje, wysunięte wczoraj przez p. Skirmunta.

PARYŻ, 15. (PAT) W dalszym ciągu posiedzenia Rady Ligi Narodów toczyła się dysku-

sja nad sprawą kolonistów niemieckich w Polsce. Sprawozdawca Sousa Dantes, zakomunikował notę polskiego ministra spraw zagranicznych z dnia 1-go grudnia br. W nocie tej rząd polski podaje rozwiązanie, któreby nie kolidując z podtrzymywaniem przez Polskę zasadami, mogło ją najkorzystniej rozwiązać sprawę w stosunku pomiędzy skarbem polskim i wydalonymi kolonistami.

Rada uchwaliła wyznaczyć jeszcze przedstawiciela Anglii i Włoch, aby wspólnie ze sprawozdawcą przystąpili do zredagowania rezolucji, która następnie będzie przedstawiona Radzie Ligi do aprobaty.

szkodzić Francji w wypełnianiu zobowiązań, przyjętych w roku 1921 w stosunku do Polski. W obecnym stanie Europy, który trwać będzie jeszcze kilkadziesiąt lat, a który jest stanem zbrojnego pokoju, zabezpieczenie wojskowe Wisły i Dunaju jest dla Francji uzupełnieniem zabezpieczenia wojskowego Renu i Alpy.

TELEGRAMY:

AWANS BUDIENNEGO.

WARSZAWA 15,12 (PAT) Z powodu choroby Trockiego gen. Budiennyj mianowany został następcą jego na stanowisku dowódcy armii sowieckiej.

NOWY PROCES POLAKÓW.

MOSKWA 15,12 (AW) 15,12 (AW) W Błagowieszczeńsku odbył się w tych dniach proces przeciwko dziewięciu Polakom, członkom Domu Polsk. w tym mieście, którym akt oskarżenia zarzuca, że brali udział w działalności kontrrewolucyjnej.

Chociaż wszyscy oskarżeni zapewnili o swej niewinności i żadnych dowodów obciążających nie wykazano, skazani jednak zostali na 6 lat ciężkiego więzienia każdy.

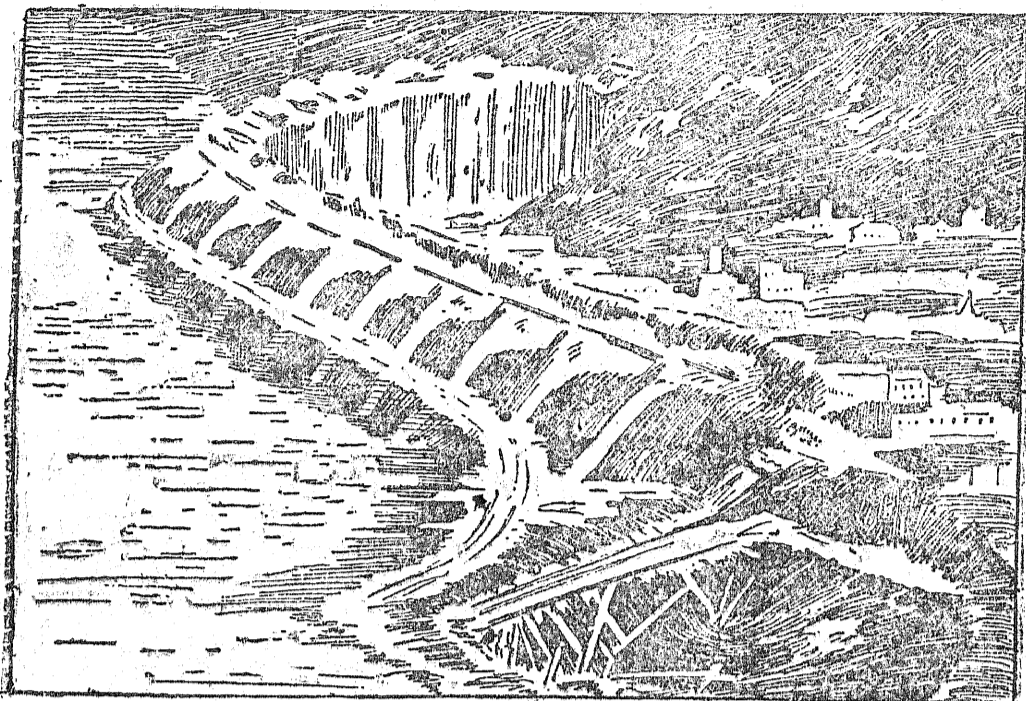
P. SAHM JEST ZADOWOLONY.

PARYŻ, 15 12. (AW) W skład komisji, wyznaczonej przez Radę Ligi Narodów, dla zbadania stosunków w porcie Gdańskim, wchodzić ma 4 członków: Duńczyk, Holender, Włoch i Hiszpan. Każdy członek ma się zajmować jedną sprawą: administracja w porcie, stosunki w porcie i składem na amunicję. Prezydent senatu, Sahm, oświadczył wobec korespondentów pism niemieckich, iż zadowolony jest z takiego rozstrzygnięcia w sprawie portu, ponieważ istnieje możliwość wydania obiektywnej opinii przez komisję działającą na miejscu.

Sprawa pożyczki 400 milj. franków dla Polski.

PARYŻ, 15. (PAT) Sprawozdanie senatora Berangera, żądające uwzględnienia do udzielenia Polsce kredytu 400 milionów franków, oznacza między innymi, że zostały przewidziane gwarancje, zabezpieczające skarbu francuski od wszelkich strat, których w dzisiejszych warunkach nie mogłoby ponieść. Sprawozdanie oznacza jednak, że warunek ten nie może prze-

Katastrofa na jeziorze Gleno.

W czasie wielkich ulew, jakie miały miejsce we Włoszech — zerwana została tama na jeziorze Gleno, co spowodowało śmierć kilkuset osób.
Ilustracja nasza przedstawia tamę przed jej zniszczeniem

Francja gotowa do rokowań z Niemcami.

Ale żąda jasnych propozycji ze strony Niemiec.

PARYŻ, 15. (PAT) Redaktor dyplomatyczny Havasa dowiadyuje się: Wobec tego, że wszystkie wysunęte przez Francję warunki rokowań z Niemcami zostały obecnie wypełnione, ponieważ nastąpiło całkowite zaniechanie biernego oporu, w Paryżu nie widza przeszkód dla nawiazania nowych rokowań między oboma krajami, za pośrednictwem bądź to Charge D'Affaires Hooscha, bądź też za pośrednictwem nowo mianowanego ambasadora niemieckiego w Paryżu, o ile Niemcy uznają za stosowne takowego zamianować.

PARYŻ 15,12 (PAT) „Petit Parisien“ stwierdza, iż groźba autonomii w Nadrenji mogłaby się przyczynić do uczynienia rządu Rzeszy bardziej ustępliwym. Dziś nikt we Francji nie pragnie wykorzystania tej groźby, ani przyczyniania się do zwiększenia trudności, poprzez które Europa usiłuje odnaleźć swą drogę, jednak przed wypuszczeniem z rak posiadanych zastawów, winniśmy się zapewnić, iż to, co zaproponuje nam von Hoosch, będzie czemś więcej, aniżeli mglista propozycja. Dlatego też powinno się omówić wszystkie sprawy interesujące Francję i Niemcy.

PARYŻ, 15. (PAT) Prasa wyraża naogół nadzieję, że rząd Rzeszy da dowody, iż pragnie szczerze uczynić owocami rokowania zamierzone z Francją.

„Matin“ określa w ten sposób ramy tych rokowań. Rząd francuski zamierza postawić jasno te sprawy.

Komisja odszkodowań powzięła niedawno decyzję w sprawie przeprowadzenia ankiety nad sytuacją finansową Rzeszy oraz odnośnie do majątków niemieckich, znajdujących się zagranicą. Moment ten nie jest odpowiedni dla Francji dla wszczęcia półurzędowej dyskusji z Niemcami nad sprawą odszkodowań.

Nakoniec „Matin“ wyraża zdanie, że trzeba będzie zapytać wyraźnie Niemców, jakie stanowisko zajmują w stosunku do polityki rewanżu.

BERLIN 15 (PAT) Władomości „Berliner Tageblatt“ niemiecki charge d'affaires w Paryżu zaproponował Poincaremu wznowienie rokowań w sprawie zagłębia Ruhry i odszkodowań, nie przedkładając jednak żadnych konkretnych propozycji.

Gdzie dwóch się kłóci, trzeci korzysta.

Lloyd George przeciw porozumieniu z konserwatystami
Prawdopodobieństwo objęcia władzy przez Partię Pracy.

LONDYN, 15 (PAT) Dzisiejszy „Daily Chronicle“ zamieszcza artykuł Lloyda George'a, który m. in. pisze: „Nie może być porozumienia między stronnictwem liberalnym i konserwatystami, a skoro tak, to jedynym wyjściem jest danie możności Labour Party objęcia misji stworzenia rządu. Ponieważ jednak stronnictwo to znajduje się w izbie gmin w mniejszości, jest rzeczą konieczną, aby współpracowało ono przynajmniej w pewnych wypadkach z partią liberalną, która do współpracy tej stanie z dużym zadowoleniem.

Organ Labour Party „Daily Herald“ w artykule wstępnym podkreśla niewspółrzędność stronnictwa Labour Party i stronnictwa liberalnego.

LONDYN, 15. (PAT) Obecnie staje się widocznym, że partia konserwatywna, jako najliczniejsze stronnictwo izby gmin, zdecydowana jest utrzymać się przy władzy. Uwaga opinii

publicznej zwrócona jest głównie na stosunek wzajemny partii liberalnej i Labour Party.

LONDYN, 15 12. (AW) Lloyd George ogłosił artykuł na łamach „Daily Chronicle“, który zwalcza powszechnie panujące mniemanie, jakoby stronnictwo pracy niezdolne było do zaprowadzenia nowych projektów w dziedzinie higieny społecznej, w sprawie mieszkaniowej i bezrobocia. Znacząca część programu stronnictwa pracy jest identyczna z programem liberalnym. Jeżeli stronnictwo pracy okaże się gotowym do objęcia władzy w swej ręce, nie powinno się temu stawiać na przeszkodzie, chyba, że konstytucja zostałaby zagrożona. Pozostawienie rządów konserwatystom uważa Lloyd George za prowokację wyborczą. Dzienniki, omawiając powyższe wystąpienie Lloyda George'a, jednogłośnie stwierdzają, że po tym artykule nastąpi rozłam wśród liberalów, którzy podziela się między zwolenników Asquitha, a Lloyda George'a.

PARYŻ, 15 12. (AW) W bezośredniej konferencji francusko-brytyjskiej w kołach parlamentarnych przeważają niezwykle znaczenie z powodu chwilowego osłabienia aktywności polityki angielskiej. Poincare oczywiście nie oddala się w zupełności od ogólnej linii politycznej sprzymierzonych, lecz w szczegółach i w formie załatwienia spraw ma ręce rozwiązane.

KROPLA W MORZU.

BERLIN, 15 12. (AW) Ministrowie Niemiecy ze względów oszczędnościowych zrezygnowali z funduszy reprezentacyjnych na przebieg jednego kwartału.

ZWROT ZAGRABIONYCH OBRAZÓW.

MOSKWA 15,12 (AW) W pierwszych dniach grudnia wysłany został gabinet sztychów i rycin króla Stanisława Augusta. Gabinet ten znajdował się w Petersburgu. W Polsce oczekiwany jest w dniach najbliższych. Zawiera on przeszło 100 tysięcy sztychów i rycin.

KONANIE KOMUNIZMU.

MOSKWA 15,12 (AW) Z dnia na dzień zauważyć się daje coraz silniejsze zarysowanie się fundamentów partii komunistycznej. Z każdym dniem spodziewać się można rozłamu w tej partii. Centralny komitet partii komunistycznej odroczył termin ogólnego zjazdu członków partii na czas nieokreślony.

Ostatni zjazd partii odbył się w kwietniu r. b. i był tak niepokojąco niejednolity, że tylko dzięki wyteżonym wysiłkom przywódców udało się zachować jedność.

Na posiedzeniu komitetu organizacyjnego partii komunistycznej, jakie odbyło się w dniu 11 bm, wystąpił w większej mowie wybitny komunista Kamieniew, który scharakteryzował wewnętrzną sytuację partii komunistycznej jako bardzo ciężką.

„Wewnątrz partii — mówił Kamieniew — powstała t. zw. „grupa robotnicza“, która stanowi bardzo wielkie i groźne niebezpieczeństwo dla jedności partii komunistycznej, tworząc oddzielne grupy w jej łonie. Grupa ta domaga się stworzenia wśród partii komunistycznej oddzielnych frakcji i grup. Grupa ta jest tem groźniejsza, że posiada szeroką styczność z masami robotniczymi, starając się przytem ciągle szerzyć wśród nich proklamacje, mające na celu własne tylko widoki.

W odpowiedzi na mowę Kamieniewa zabrał głos jeden z przywódców opozycji w partii komunistycznej, Sofronow. W ostrych słowach krytykował on działalność prezydium partii komunistycznej, zarzucając mu zbyt powolną i opieszłą działalność.

Sofronow wypowiedział się za stworzeniem oddzielnych grup w łonie partii, któreby ożywiły jej działalność i życia parlamentarnego...

Sofronow wyraził się, że jedynym ratunkiem w obecnej sytuacji parlamentarnej jest zasilenie szeregów partii nowymi żywiołami robotniczymi. Napadał ostro na Kamieniewa, mówiąc, że przywłaszczył sobie wraz z kliką podobnych sobie jednostek prawo interpretowania słów Lenina, często wbrew ich zasadniczemu znaczeniu.

DOCZEKALI SIĘ...

AUGSBURG 15,12 (PAT) Minister sprawiedliwości Emmerger oświadczył redaktorowi „Augsburger Tageszeitung“, że brak pieniędzy utrudnia w niezwykle sposób działalność sądów, które nie mają czem opłacić świadków, biegłych i przysięgłych. Powstaje niebezpieczeństwo, mówił minister, że trzeba będzie zamknąć sądy i otworzyć więzienia, ponieważ koszty utrzymania więźniów przewyższają środki, jakimi rozporządza sądownictwo.

Milionówka.

0.963.950

0.876.719

W dzisiejszym ciągnięciu milionówek wylosowano nr 0.963.950 sprzedany w Urzędzie organizacji pożyczki państwowej w Poznaniu 0.876.719 nabyty przez Galicyjską Kasę Oszczędności we Lwowie

NA MARGINESIE.

Zastosowanie odwetu.

Wobec tego że radykalno-nacjonalistyczny Komisarz Rządu Rzeszy w Bawarii v. Kahr uważając żydów za największych szkodników ekonomicznych w kraju, zastosował wobec nich eksultacje, rząd polski stanął w obronie swych obywateli i założył protest u Rządu Rzeszy.

Zdawałoby się że tego rodzaju stanowisko rządu polskiego, rządu „reakcji“, prawicy, powinno było zdobyć uznanie u żydów lewicowców, tymczasem pisma lewicowe wiadomości o tym proteście opatrzyły ironicznymi tytułami np. „P. Dmowski w obronie żydów“, „Rząd p. Korfantego troszczy się o żydów“.

Tytuły takie są przeznaczone dla czelników Polaków, którym się tłumaczy. „Widzicie, rząd popiera żydów, rząd ten wcale nie jest rządem narodowym, a w gruncie rzeczy jest to rząd, którym żydzi kierują“.

Oto jest perfidja żydo-lewicowych pism, które tą drogą chcą kompromitować rząd. Bo wiadomo że nawet w oczach socjalistów, nic tak nie kompromituje jak stosunki z żydami.

A przecież rząd polski bez względu na swe sympatie musiał się za swymi obywatelami ująć.

My uważamy że protest Polski był za słaby. Należałoby nie tylko protestować lecz również zastosować odwet.

A najwłaściwszą formą odwetu byłoby w myśl dykteryjki o woźnicach i pasażerach. „Jak ty mojego żyda, to ja twojego“ za każdego wyrzuconego z Rawarii żyda, wyrzucić dwóch żydów z Polski. X. X.

WIADOMOŚCI Z KRAJU

Wójt nakłada przymusową daninę.

(k) O niezwykłym zaiscieniu w Rawie podaje „Gazeta Poranna“. Do właściciela majątku w okolicy tego miasta p. Pinowskiego nadszedł „rozkaz“ pisemny od miejscowego wójta Stanisława Kowalskiego, w którym tenże „z powodu wesela swojej córki“ żąda wydania mu w ciągu 24 godzin 10 centnarów żyta, 5 centnarów pszenicy i 10 milionów marek.

Gdy p. Pinowski zignorował to niezwykle żądanie po kilku dniach wspomniany wójt wpadł do niego na czele pięciu jakichś drabów i w drodze „urzędowej“ skonfiskował 50 centnarów zboża, oświadczając, że przeznaczone one będą „dla wojska polskiego“. Niezwykłym tym wypadkiem zajęły się odpowiednie władze.

Trąd w Poznaniu.

(k) Straszna choroba, zwana trądem, walczy głównie krajem tropikalnym, zdarza się też, choć rzadko, w Europie. Przed kilku dniami na granicy polsko-niemieckiej skonstatowano trąd u pewnej Niemki, która po 3-letnim pobycie u szwagra w Poznaniu, powracała do Berlina. Władze sanitarne, stwierdziwszy trąd, uświadomiły nieszczęsna o groźle choroby, polecając jej, by zaraz po przybyciu do Berlina poddała się leczeniu.

Jedynym w Niemczech instytutem dla leczenia trądu, znajdującym się w Klainedzie, został do zajęcia tego miasta przez Litwę przemieszczony, a chorzy w liczbie 6 przewiezieni do Berlina.

Sędziowie na granicy bolszewickim.

(k) „Dziennik Wileński“ donosi, że dzielnym trafem w naszych pogranicznych powiatkach stanowiska sędziów śiedzących zajmują osoby o nazwiskach brzmiących po rosyjsku. Tak np. w pow. wileńskim mamy sędziów śledczych pp. Awakumowa i Lwowa, w pow. dziśnieńskim, mamy Bogdanowa i p. Gonczarenkę, a w Landwarowie graniczącym z Litwą p. Iwanowa.

Człowiek, którego lewica nienawidzi.

CO ZDZIAŁAŁ POSEŁ ZAMORSKI.

Wobec ordynarnej opozycji jaką zastosowała lewicowa opozycja wobec posła Zamorskiego podczas jego przemówienia, Wł. Rabski w swych świetnych „Kartkach Ulotkowych“ daje świetną biografię tego zasłużonego meża.

Zamorski stał na trybunie dumny i spokojny, jakby nie słyszał wcale tego koncertu wściekłości i tej huczącej fali paszkwili. A ja patrzyłem w jego oczy stalowe i czytałem w nich dzieje wielkiej pracy, wielkiej zasługi, męki i poświęcenia.

Pamiętam... Już w roku 1900 widzę go na Podolu galicyjskim przy narodowej robotcie. Organizuje, oświeca, toruje Polsce drogi wśród rusinów.

A potem w Białej. To rok 1912. Walka z Niemcami. W bój wiedzie Sokółów polskich Zamorski. I nawet w Czechach rozpala płomień sokolski. Tu i tam bitwy uliczne. Tu i tam kruszy się moc i pycha germańska. Zamorski ciągle jest w ogniu. Zakłada cztery tygodniki. Poucza, krzepi, hartuje myśl i czyn Polski do walki z krzyżactwem.

I oto nadchodzi chwila decydująca. Rok 1914: Zamorski jest wtedy w Krakowie, jako redaktor wielkiego dziennika. Złamał panowanie socjalistów w Bielsku, łamie je także w Krakowie. Wie już, co się święci. Wie, czym jest „Strzelec“ i czym socjalizm krakowski.

Ale i oni wiedzą, jak niebezpieczny dla nich jest Zamorski. Więc „Tymczasowa komisja skonfederowanych stronnictw niepodległościowych“ czyli późniejszy „NKN.“ wydała na niego wyrok śmierci i poleca „Strzelców“ krwawe wykonanie. Dyrekcja policji ostrzeża go przed groźbą niebezpieczeństwem. Obecni posłowie Rymar i Wierczak wywożą go do Swoszowic, a stamtąd do Lwowa. Tu w listopadzie 1914 r., wskutek denuncjacji komisarza powiatowego legionów, socjalisty Makucha, aresztują go żandarmi austriaccy.

I oto Zamorski staje przed sądem polowym, pod zarzutem zdrady stanu. Ale na wieść o aresztowaniu swego opiekuna, nauczyciela i wodza, robotnicy w Bielsku i Białej grożą rozruchami. Podczas wojny to sprawa przykra, nieobliczalna, żarząca. Rząd się zawahał. Trzeba uniknąć skandalu. Więc postępowanie „doraźne“ zamieniają na „dowodowe“. Przez 9 miesięcy trzymają Zamorskiego w więzieniu, a potem kładą na niego mundur prostego szeregowca, „bez prawa awansu“. Na front! Tam, gdzie trup pada najęściej. Naprzód w Karpaty a potem do

Włoch! Zamorski tęskni, cierpi i krwawi się. Nareszcie nadchodzi zbawienie. W 1916 r. dostaje się do niewoli włoskiej.

I tu rozpoczyna się jeden z najświetniejszych rozdziałów w biografii obywatelskiej Zamorskiego.

Po krótkim pobycie w obozach jeńców pozwolono mu zamieszkać w Rzymie. „Deputato polacco!“ Poseł polski, wróg Niemców, przywódca najpotężniejszego odłamu opinii narodowej! Wyciągają ku niemu ręce.

Zamorski staje się, jakby ambasaderem polskim w Rzymie. Rząd włoski ceni go ufa mu i wierzy. W każdym posunięciu sprawy polskiej na ziemi Garribaldiego zdaniem Zamorskiego jest niemal rozstrzygające. On to organizuje „kongres narodów uciśnionych“ i z wyżyn Kapitolu głosi niepodległość Polski! Pod jego wpływem Włochy są pierwszym mocarstwem, które, jako jeden z celów wojny europejskiej, wskazuje Polskę niepodległą, zjednoczoną, z dostępem do morza. Prezes ministrów Sonnino powtarza w swej słynnej deklaracji niemal dosłownie formułę polityczną, podyktowaną mu przez Zamorskiego.

Ale to nie dosyć. Za jego staraniem tysiące jeńców-polaków odzyskują wolność. Dla nich redaguje gazetę żołnierską i sprostowadza książki polskie. W rękach mu się pal roboty. Wszędzie jest i nad wszystkim czuwa. Gdy Haller zaczyna organizować swą błękitną armję, we Włoszech już wszystko jest przygotowane. Zamorski całe pułki śle w prezencje Ojczyźnie. Na pół roku wyjeżdża do Paryża i pracuje w Komitecie narodowym wezwany tam przez Dmowskiego, a potem znów wraca do kwatery jeńców. Diaza i stąd kieruje propagandą narodową wśród żołnierzy polskich, walczących jeszcze w szeregach austriackich, pod czarno-żółtą banderą. Samoloty włoskie rozrzucają jego ulotki i odezwę, a każda z nich jest polskim gwoździem w trumnie niemieckiej.

Koniec! Zwycięstwo! Jenerał Diaza wręcza mu, jako pamiątkę, rewolwer wysadzany perłami i diamentami. Zamorski wraca do kraju i wiezie z sobą cały pociąg medykamentów, jako dar armji włoskiej dla Polski.

Oto jest człowiek, którego onegdaj chcieli postawić pod prejęz, na którego błotem bryzgała cała czerń lewicowa, sprzymierzona z notorycznymi wrogami ojczyzny, któremu stu szarlatanów czerwonych i stu demagogów z Psiej Wólki odmawiało czel obywatelskiej.

Jak węgierska młodzież broni się przed żydami.

ŻĄDANIE ZAPROWADZENIA OPASEK DLA ŻYDÓW.

W dniu 10 bm. przyszło na uniwersytecie w Budapeszcie do dalszych bójek i awantur przeciw akademikom żydowskim. Organizacja akademików węgierskich, należąca do stow. ochrony ras węgierskiej napadła na żydowskich słuchaczy, pobili ich i zmusiła do opuszczenia uniwersytetu. Kilku rannych żydów przywieziono do gmachu parlamentu, gdzie posłowie z opozycji interweni w ich sprawie, w szczególności poseł żydowski Tarkas.

Pisma wiedeńskie donoszą że w dniu 11

bm. odbyły wszystkie organizacje akademików węgierskich w Budapeszcie naradę, na której uchwalono:

Usunąć kolegów — żydów z uniwersytetu, zażądano utworzenia dla nich ghetta (1) i zaprowadzenia dla żydów „żółtych opasek“ (2). Dziekan filozoficznego wydziału prof. Dr. Michał Pekar został przez akademików znieważony. Wejście do gmachu uniwersyteckiego strażnicy akademickie i żydów nie wpuszczaly.

Po katastrofie w dolinie Dezzo.

Straszna katastrofa, spowodowana zerwaniem tamy w dolinie Dezzo we Włoszech zmieniła zupełnie wygląd całej okolicy. Lata miana, zanim żywe normaine powróci w te strony.

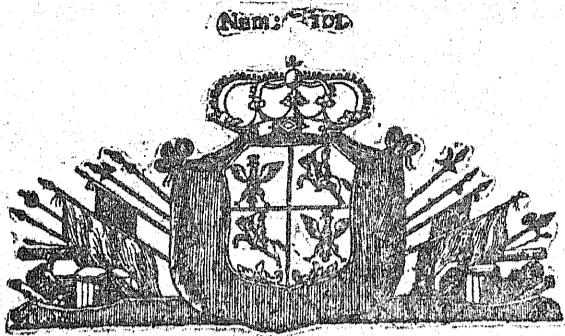
Potok Dezzo, który miał 4 metry szerokości, doszedł obecnie do 500 m. Olbrzymie skały oderwały się od gór, całe lasy zniknęły. Wszyscy, którzy uszli z życiem z tej katastrofy, doznali wstrząśnienia nerwowego. Wielu z nich nie zdaje sobie spraw z tego co się stało.

Wylądanie trupów jest bardzo utrudnio

ne, gdyż są pogrążone głęboko w mule i zwaliskach. Niepodobna prawie stwierdzić ich tożsamości.

Wstrząsające sceny rozgrywały się w chwili katastrofy. Pewien stary drwal, uczeplony do skały, widział jak jego pięć córek weszło na dach domu, a następnie wpadły do wody.

Wioska Corna została literalnie zmiażdżona przez skały i nie pozostało ani śladu kościoła, dzwonnicy, trzech fabryk i sześciu młynów.

KURJER WARSZAWSKI
W SOBOTE, DNIA 17 GRUDNIA ROKU 1903

Z Warszawy, 17 Grudnia. Nadeszła tu pewna wiadomość. Przybył tu w tych dniach do Je Jmć Pana Siemlętki. Referentem był Jmć X. hrabia Visconti d'Arco. Władca zapadłszy w Dc. Aicy. Biskup Eskki Nuncyjal. Pa. brach. swoich. na zdrowie, z tym.

Przed 160 laty.

Ilustracja powyższa przedstawia kopię części pierwszej strony pisma warszawskiego p. t.

„KURJER WARSZAWSKI“
wydawanego pomiędzy rokiem 1762 i 1773 przez Franc. Bohomolca i ks. Łuskię.

Numer skopiowanego dziennika nosi datę 17 grudnia 1763 roku. A więc w dniu dzisiejszym mija 160 lat.

Uchwały II konferencji żydoznawczej.

NALEŻY UTWORZYĆ WSPÓLNY FRONT W SPRAWIE ŻYDOWSKIEJ.

Podczas dwudniowego zjazdu członków T-wa „Rozwój“ w Warszawie na obchód 10-letniej rocznicy założenia Towarzystwa, odbyła się Konferencja Żydoznawcza, przy współudziale najlepszych znawców sprawy żydowskiej.

Po odczyt, porządku przez mec. Kijęńskiego przyjęto następujące wnioski:

Drużga konferencja żydoznawcza, odbyła w Warszawie w dniach 8 i 10 grudnia 1923 r., po wysłuchaniu referatów, wygłoszonych na konferencji przez znawców przedmiotu i po przeprowadzonej następnie dyskusji, konstataje, co następuje:

1) Żydzi, jako skamieniałość etniczna i skrzep dziejowy, co, aż nadto udowodniła historia, są niezdolni do zrozumienia istoty kultury chrześcijańskiej w jej dążeniu rozwojowym do Dobra, Piękna i Prawdy.

2) Jako niezdolni do powyższego zrozumienia, zajmują Żydzi z konieczności stanowisko pasożytnicze, więc są rozsądnikiem chorób kultury.

3) Z natury rzeczy cisną się oni, wyłącznie do społeczeństw chrześcijańskich o miękkiej i tolerancyjnej naturze, jako jedyni gwarantujący im opiekę humanitarne-go prawa prywatnego, bo wśród narodów niechrześcijańskich, jak: Japończycy, Muzułmanie, Hindusi, takiej opieki prawa nie znajdują, więc tam nie koczują.

4) Dla wyżej podanych przyczyn zasadniczych, wszelkie próby asymilacji, w błędnym założeniu przez społeczeństwo polskie przedsiębrane, a przez samych Żydów lekceważone, musiały skończyć się bezowocnie, a nawet z wielką stratą moralną i materialną dla narodu polskiego.

Stąd dla każdego chrześcijanina-Polaka wynika obowiązek potrójny: religijny, moralny i państwowy, stosowania przeciwdziałania wrogim, bo rozkładowym działaniom żydowskim.

Z tych założeń konferencja uważa za celowe podać do publicznej wiadomości powyższe przez nią następujące wnioski:

1) Jest niezbędne utworzenie jednego frontu polskiego w sprawie żydowskiej.

2) Jest niezbędna bezwzględna izolacja społeczeństwa polskiego od Żydów.

Poza przymusem państwowym, żadne towarzystwo, żadna instytucja, żadna organizacja nie powinna łączyć Polaków z Żydami. Żadna opinia nie powinna być formułowana łącznie w imieniu Żydów i Polaków w żadnej dziedzinie.

3) Jest niezbędne, aby rząd wydał przepisy, tamujące stanowczo imigracje Żydów do Polski, oraz, aby wydalili Żydów nieprawnie w Polsce przebywających. Przytem nie należy dopuszczać do zażydzenia naszych kresów zachodnich, które mają być dla innych dzielnic Polski wzorem, w jaki sposób rozwijać pracę nad odżydzeniem państwa.

4) Jest całkowicie niedopuszczalne współwychowanie Żydów z Polakami wogóle a w szkolnictwie powszechnym w szczególności. Jest niezbędne jaknajszybsze wprowadzenie „numerus clausus“ w szkołach wyższych.

5) Jest niezbędne jaknajśmiejjsze starać się o wychowywanie licznych zastępów młodzieży polskiej do zawodu kupieckiego, handlowego i przemysłowego, zakładanie w całym państwie polskich warsztatów pracy przemysłowej, handlowej i kupieckiej dla uchwycenia i rozwinięcia całej ogromnej organizacji handlowej i przemysłowej w rękach chrześcijańskich.

Wobec tego najważniejszym zadaniem jest czuwać i działać w tym kierunku, aby placówki handlowe i przemysłowe w Polsce znalazły się wyłącznie w rękach chrześcijańskich.

6) Propaganda żydoznawcza ma być zadaniem stałego komitetu żydoznawczego, który przedewszystkiem powinien wydać w przekładzie źródłowym pisma religijno-obyczajowe żydowskie od Talmudu począwszy.

Powyższe założenia i wnioski konferencja żydoznawcza postanawia zakomunikować marszałkom Senatu i Sejmu, prezesowi Rady ministrów, poszczególnym ministrom, wreszcie wszelkim stowarzyszeniom, organizacjom i instytucjom prywatnym polskim.

Wiadomości z Gdańska.

Gdańsk 14 grudnia.

Przed kilku dniami ukazała się na rynku pieniężnym w Gdańsku dawno niewidziana kruszcowa moneta obiegowa, od której odzwyczaila się już ludność przez szereg ostatnich lat. Wprowadzenie metalowej monety zdawkowej spowoduje wskrzeszenie i przywrócenie do honorów kieszonkowej portmonetki, a pewne odciążenie portfela, który przy astronomicznych ilościach pieniądza papierowego miał być już niedługo zastąpionym małym kuferkiem.

Niestrudzony niemiecki bojownik o umożliwienie każdemu człowiekowi posiadania własnego domku Dr. Adolf Damaschke z Rzeszy niemieckiej przemawiał w tych dniach z ogromnym powodzeniem w tut. auli szkoły św. Piotra na temat reformy kwestii mieszkaniowej. Obecny ogólny brak mieszkań w środkowej Europie nie jest wynikiem wojny, lecz spowodowanym za stał wyłącznie przez niezrozumienie przez państwa i społeczeństwa potrzeb dopomożenia szerokim masom ludności w budowaniu własnych domów i osiedli. W samym Berlinie było przed wojną 41,968 pokoi kawalerskich, a w każdym z nich mieszkało po 5 do 6 osób. Uczeń badał stosunki mieszkaniowe starożytnych Egipcjan i Rzymian, a nikt nie troszczył się o stosunki mieszkaniowe własnych rodaków.

Ziemie i wolnych leżących bez użytku placów oraz kapitałów prywatnych jest na świecie do zbyt i przy dobrych chęciach można by łatwo zaspokoić i usunąć ślód mieszkaniowy na świecie.

Prezesem tut. gminy polskiej został wczoraj wybrany ponownie przemysłowiec Leszczyński. W. P.

Fabryka amer. czci pamięć polskiego robotnika.

Pisma amerykańskie donoszą z miasta Youngstown w Stanie Ohio, że umarł tam w wielkiej fabryce Barret Co., robotnik polski Hubert Pasterz. Był to niezwykle solidny pracownik fabryczny. To też fabryka, w której zmarły pracował, wywiesiła w dzień jego pogrzebu flagę na połowie maszty na znak żałoby i w głównym gmachu kartę w oknie, wyrażającą zasługę sp. Pasterza dla firmy. Wszelka praca w fabryce była wstrzymana. W dniu pogrzebu wszyscy robotnicy brali udział w pogrzebie, odprowadzając zwłoki na wieczny spoczynek.

Ameryka jest krajem pracy i praca jest tam szanowana ogólnie, lecz w bardzo rzadkich wypadkach oddaje się szacunek, jaki został oddany sp. Hubertowi Pasterzowi.

Kto przemyca bolszewizm do Polski.

W Moskwie zorganizowano specjalną centralę agitacyjną kolportażu na cały świat wydawnictw sowieckich, które ukazały się od przewrotu październikowego. Instytucja ta nosi nazwę „Tow. Akc. Szkoła i Książka“.

Towarzystwo to usiłuje wejść w kontakt z wydawnictwami żydowskimi w Polsce. Należy przypuszczać, że kontakt ten przybrałby niepożądany charakter.

Drobne banknoty.

Doszło do wiadomości Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, że ludzie źle woli rozsiewają pogłoski o mającym jakoby nastąpić przestępowaniu banknotów markowych—drobnych odcinków na wielomilionowe. Pogłoski te wywołały sztuczne zapotrzebowanie 1, 5, 10 i 20-markowych banknotów, za które płać obecnie setki a nawet tysiące marek.

Chcąc przerwać tę niezdrową kalkulację, której ofiarami padają najczęściej ludzie nieświadomi, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa niniejszym zwiadamia, że żadnego przestępowania jednych banknotów na drugie nie będzie.

Jak przyjmuje Ameryka gen. Hallera.

Jak donoszą amerykańskie pisma w Toledo (Ohio) przyjęto przed dwoma tygodniami generała Hallera z wielką pompą. Prócz miejscowych Polaków witali go major miasta, p. Brough, pułkownik Gilson Lagh, prokurator Roy Stuarth, oraz przedstawiciel Amerykańskiego Legionu, kapitan Covell.

General Haller zwiedził w Toledo parady obronki polskie, oprowadzany przez ks. Rosińskiego, witany wszędzie przez działwo polskie. Gen. Hallera zamianowano honorowym członkiem ameryk. Stow. weteranów wojny

domowej. Na bankiecie przemawiał najwybitniejszy Amerykanin, biskup Strich, historyk Winter i inni.

Pisma angielskie serdecznie witały generała Hallera, a „Toledo Blade“ na pierwszej stronie zamieścił po polsku „Pozdrowienie dla Gen. Hallera i Polaków“.

Również okazało się, że Haller w Bostonie, gdzie witali gościa burmistrz Curley, gubernator Cox i kardynał Connell. Z Bostonu wyjechał Haller do N. Jorku.

ZYGZAKI.

Dlaczego skarb nie ma pieniędzy!

Jeden z właścicieli domu otrzymał w dniu 13 grudnia rok bieżącego wezwanie do zapłaty podatku od spłaconej w roku 1919 sumy hipotecznej.

Podatek ten nałożono nań w kwocie 13824 marek (słowami: trzynaście tysięcy osiemset dwadzieścia cztery).

Mało tego! Niedość że powyższa suma nie wystarcza na kupno zapalek, ale Izba Skarbowa nie chce zbyt bezwzględnie obciążać nie schenit dłużnika, rozkłada na dwie raty przedzielone okresem sześciotygodniowym.

Wezwanie zaopatrzone prośbą że w razie niezapłacenia w terminie będą pobierane odsetki w kwocie 10 proc. miesięcznie.

Dokument powyższy znajdujący się w naszych rekach jest krzywym dowodem bezmyślnej, a ruinującej skarb gospodarki finansowej niektórych urzędników skarbowych. Obliczwszy papier zużyty, atrament, czas pracy urzędników wypisujących te curiosa, wciągających do książki, woźnego roznoszącego wezwania, dojdziemy do przekonania że ściganie wspomnianej kwoty kosztuje Skarb sume kilkakrotnie wyższą niż zapłaci podatnik.

Zwracając na fakt powyższy uwagę Izby Skarb. przynuszę, że wierzy ona w tę sprawę i obudzi urzędników którzy myśla kategoria mł przedwojennych, nakładają podatki w sumach przedwojennych, ale w walucie... powojennej.

X. X.

KRONIKA

Kalendarzyk

Niedziela dnia 16 grudnia Euzebjusza B. M.

Wschód słońca g. 7, m. 07.

Zachód " g. 2, m. 44.

— Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 63)

Po pol. „Szalona dziewczyna“, wieczorem „Proces rozwodowy“

Teatr Popularny (Ogrodowa 18)

Po pol. „Niespodzianki rozwodowe“, wieczorem „Złodziejka“

Filharmonja (Dzielna 20)

Koncert Polińskiej — Lewickiej

„Luna“ (Przejazd 1)

„Igraszka wyrafinowanej kobiety“

„Casino“ (Pio rkowska 67)

„Szeik“

„Gdeon“ Przejazd 2)

„Harold Lloyd“

„Grand-Kino“ (Piotrkowska 72)

„Cyrk życia“

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Tajemnice puszczy“

Kalendarzyk historyczny

1658 Zwycięstwo Czarnaieckiego nad Szwedami na wyspie Aisen.

Wadomości bieżące

— Frank złoty na poczęcie.

Urząd Pocztowy przy korespondencji zagranicznej oblicza franka złotego szwajcarskiego po kursie 800,000 mkp.

Dziwnym się wydaje, że przy trzykrotnej zmianie kursu franka szwajcarskiego kurs złota tego nie ulega zmianom, i obliczany jest po 560,000 za jeden złoty. (pap)

— Otwarcie kaplicy.

Zgodnie z wnioskiem Wydziału Zdrowotności publicznej Magistrat postanowił otworzyć jeszcze przed świętami kaplicę w szpitalu zapałowym przy ul. Zakatnej 44, aby w ten sposób potrzeby religijne pensionarzy szpitala w czasie Świąt Bożego Narodz. mogły być zaspokojone.

— Święta w szpitalach miejskich.

Tradycyjnym zwyczajem dorocznym Magistrat postanowił urządzać w szpitalach miejskich skromną wigilię dla chorych oraz u-

Czy urzędnicy magistraccy powinni byli strajkować.

CO MÓWI O TEM MAGISTRAT.

Wobec listu dwóch związków zawodowych pracowników miejskich, umieszczonego w prasie miejscowej, a oskarżającego Magistrat o niedotrzymanie umowy i lekceważące traktowanie postulatów pracowników miejskich. — Oddział Prasowy Magistratu upoważniony jest do udzielenia następujących informacji:

W myśl ustnego porozumienia z przedstawicielami związków zawodowych z dn. 17 października rb., Magistrat wypłacał pensje pracownikom miejskim w 2—ch ratach, mianowicie: pierwszą, tj. pensje z poprzedniego miesiąca wraz z dodatkiem za I połowę poprzedniego miesiąca, do 5 następnego miesiąca, i II ratę, tj. dodatek drożyzniowy za II połowę poprzedniego miesiąca — do 10 następnego miesiąca. Należy dodać, że ten ostatni dodatek podawany jest do wiadomości publicznej przez komisje statystyczne na dopiero w pierwszych dniach każdego następnego miesiąca.

W m. grudniu — wobec chwilowego pozabawienia Magistratu bezwzględnych źródeł dochodów, na które Magistrat miał wszelkie podstawy liczyć — nastąpiło pewne opóźnienie w regularnym wypłaceniu pensji urzędniczych. Mimo tych jednak trudności, znaczna część poborów grud-

niowych została w pierwszych dniach miesiąca pracownikom wypłacona i Magistrat czynił wszelkie starania, aby i część pozostała poborów w jak najkrótszym czasie uregulować. Nie bacząc na to, związki zawodowe wywołały w dn. 14 bm. dwudobny strajk protestacyjny.

Stwierdzając, że strajk taki — choć krótkotrwały — powoduje dezorganizację całego aparatu samorządowego, a m. in. opóźnia woliw sum należnych Magistratowi do Kasy Miejskiej Magistrat zmuszony jest wyraźnie oświadczyć, że skutki strajku manifestacyjnego idą w zupełnie inny kierunek, aniżeli intencje i pragnienia iniektorów bezrobocia. Wszelka bowiem dezorganizacja wpływa na dalsze opóźnianie wypłat i utrudnia Magistratowi ciężką sytuację finansową, w jakiej się zarząd miejski znajduje. Nieuzasadniona nieczem walka, jaka związki zawodowe wypowiedziały Magistratowi nie może osiągnąć zamierzonego celu, gdyż tylko droga wspólnej pracy i porozumienia może stworzyć warunki, umożliwiające Magistratowi wypłatę pensji pracownikom w czasie właściwym, co — należy podkreślić — było i jest chęcią i usłowaniem Magistratu.

rozmaicie i polepszyć wikt szpitalny w okresie świątecznym.

— Choinka dla ludności miasta.

Mając na względzie, że w ciężkich warunkach doby obecnej wiele rodzin robotniczych, pozabawionych będzie możliwości urządzenia w domu tradycyjnej choinki, Magistrat postanowił ustawić pięknie udekorowane i oświetlone choinki na placach miejskich w kilku punktach miasta. Magistrat skieruje również prośbę do władz wojskowych o udzielenie orkiestr w celu urządzenia koncertów na tych placach w dniach świątecznych.

— Kiedy odbędzie się posiedzenie Komisji Statystycznej.

Komisja w sprawie ustalenia drożyzny za pierwszą połowę grudnia zbierze się w poniedziałek o godz. 5 w lokalu Inspektoratu Pracy. O godz. 12 tego samego dnia w lokalu przy ul. Andrzeja 8. odbędzie się posiedzenie komisji notyfikacyjnej, która ustali podstawę obliczeń wzrostu drożyzny. (pap)

— Zakończenie kursu instrukcyj. w Okręgowej Szkole Policyjnej w Łodzi.

Wczorajsza uroczystość zakończenia kursu w Okręgowej Szkole policyjnej, dała w efekcie obraz całokształtu pracy personelu instrukcyjnego nad pionierami i stróżami władzy państwowej w kraju.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w katedrze, celebrowanym przez ks. Urbańskiego, a uświetnionym pieśniami katedralnego chóru sumowego przy akompaniamencie orkiestry policyjnej.

Komendę Okręgową reprezentował nadkomisarz W. Jarczyński. Po defiladzie elementów odbyły się ćwiczenia wojskowe, a następnie ściśle policyjne, wykonanie których spotkało się z uznaniem obecnych.

Co do wyników pracy to szczerze podziękowania należą się komd. kursu panu komisarzowi Wł. Dańczukowi, naszej wybitnej sile policyjnej.

Na wspólnym obiedzie nadkomisarz W. Jarczyński w podniosłej przemowie wskazał cele i zadania policji polskiej.

Następnie przemówił imieniem wykładowców dr. T. Raczyński, nacz. wydz. bezp przy Woj. który zachęcił do dalszej pracy w imię podniosłych haseł.

— Wjazd robotników polskich do Persji

Jak nas informuje Urząd Emigracyjny w tych dniach wjechało do kopalni naft w Persji kilkudziesięciu wiertaczy za pośrednictwem jednego z towarzystw naftowych w Zagłębiu Boryslawskim. Dowodem, jak cenieni są polscy robotnicy z przemysłu naftowego na między-

narodowym rynku pracy, są warunki, jakie ofiarowano naszym wiertaczom w Persji.

Oto każdy robotnik oprócz kompletnego utrzymania i mieszkania będzie otrzymywał w pierwszym roku pracy 30 funtów szterlingów, miesięcznie, w drugim roku 35 funtów a w trzecim 40 funtów miesięcznie.

Po roku pracy każdy ma zapewnioną renumerację w wysokości 200 funtów szterlingów oraz kosztą podróży powrotnej drugą klasą. Droga do Persji również odbywają w warunkach idealnych. W drodze na statku z Gdańska do Londynu oprócz utrzymania dostają po jednym funcie szterlingów dziennie a w podróży dalszej z Londynu na dużym okręcie oceanowym otrzymują po dwa funty dziennie.

Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że kurs funta angielskiego dochodzi obecnie do 20 milionów marek, to musimy stwierdzić, że pensje naszych ministrów są nieczem wobec wynagrodzenia, które otrzymują nasi wiertacze w Persji. Zresztą, polski robotnik naftowy ma ustaloną renomę również w Argentynie, Indiach Holenderskich i wszędzie gdzie się naftę wydobywa.

— Pobory nauczycielstwa szkół średnich.

Zgodnie z odezwą Łódzkiego Oddziału w Zaw. Nauczycieli Szkół Średnich, Magistrat postanowił podwyższyć na m. grudzień pobory nauczycielstwa oraz sekretarzy miejskich szkół średnich o dalsze 132 proc.

— Redukcja Urzędników w D.O.K. Nr IV.

Ministerstwo Spr. W. wydało rozkaz, na zasadzie którego ma nastąpić redukcja wszystkich urzędników nieetatowych cywilnych w urzędach wojskowych. Redukcji tej podlegają również urzędnicy tej kategorii w Łódzkim D. O. K. (pap)

— Podwyższenie przekazów.

Z dn. wczorajszym najwyższa stawka przekazu czekowego P.K.O., która będzie wypłacana we wszystkich urzędach ziem polskich oprócz Województwa śląskiego została podniesiona do 25 milionów marek. W Województw. śląskim stawka ta została podniesiona do 50 milionów marek. (pap)

Kiedy do jednego z klubów poselskich nadeszła wiadomość o powierzeniu Thugutowski misji utworzenia nowego gabinetu, ktoś się odezwał:

„Teraz tu w Polsce nie będzie „Gut“.

Teatr i sztuka

Nauczycielka.

Komedia w 3-ach aktach D. Nicodemiego.

Nawet jedna ze słabszych sztuk autora „Świt, dzień i noc“. A i typowa. Posiada więc wszystkie zalety i wady innych. Zatem pewna pastelowość sentymentu i dużo słonecznej pogody przy niejednoletni wartości samej koncepcji dramatycznej. Jeżeli doskonały akt pierwszy przypomni świeże i jedne brzośki z pod okna Marii Bini to ostatni porównamy chyba do słodkawy—okilwego cukierka w dość brudnym opakowaniu. Myślenie nie ma smaku niezdecydowanego, wolimy coś określonego: albo niepodziękane wyprawy rozmarynowego śmiechase mi się ustami — albo słoność krótkiej alezabawianej meskiej izy. Dlatego nie porwała nas „Nauczycielka“. Była uwydatniona jak tony skrzyplie starego Pallone choć widać szlachetnych idei. Może nawet za długa: W gloryfikacji uczuć męczyzniekich stanowią za dużo przypadki (grzechy zresztą nie odnoszą się do literatury włoskiej). Maria Bini posuwa się w swej egzaltacji tak daleko, że z miłości dla dziecka zupełnie przestała być kobiecia. A skoro tak przetrastrowane ma czerzyństwo wirażda głęboko zakorzeniona historię, z dziedzin poezji wkraczamy prosto w patologia.

I oto także jeden z nowodów, dla których sztuka nie znalazła zbyt żywego oddźwięku, aczkolwiek zaprano ją doskonale. Znać było, iż p. Solka przejęła się aż nazbyt Nicodemim. Bo jeżeli wielki autor mógł sobie pozwolić na niejednoletność dramatu — to dlaczego nie wolno i wielkiej aktorce interpretować coś lepszego. Nie wypukliła w nim artystka ani potęgi, uczucia, ani żywość niepokoju i radości. Nie zapomniała, że Maria Bini to nie tylko przeżulona matka, ale i Włoszka. Pani Solka zaś była w części tej zbyt matowa, za spokojna w mianice za jednostajna w modulacji głosu. Nawet, jeżeliby martwość ta oddać chciała bezsilność kobiety, która lek i szczęście ściska z nóg. Zdobyła się (przez wyzyczenia do kuturnów) na zbyt mało ciepła.

Natomiast Komornicki okazał nam znany, że wart jest odpowiedniej dla siebie roli. Był młody, szery i niewy. Stworzył niecodzienny typ hrabiem z prowincji, gdzie gwałtowność idzie w parze z wspaniałomyślnością, a rubaszość z gościem wielką, ańskim, człowieka, który stojąc nawet w czapce przed kobietą zachowa coś z dystynkcji. Niemniej dobitnie zarysował się po stronie dramoplanowej. Znać ulubieniec Łódź wniósł ze swą sławną, dużo spokojnego ciepła i rozczuwienia przez uśmiešek. Świetna w swej groźnej imponująca dobitnością była dwukrotka — Rodowiczowa i jej plastyczna antyteza Aptówna. Krótka Macchia dał kreację podmalowaną wyraziste twardem zaciekłem a brutalna chlonskiej nonszalancji i zakamieniała w swej chamskiej pewności. P. Rembosz i Mroziński dopełniali resztę całości doskonale szarmonizowanej europejską reżyserią i Pawłow skiego.

Teatr Miejski.

Dziś to ty, w niedzielę o g. 3 pp. „Szalona dziewczyna“ Gayana'a z dyr. t. Pawłowskiem i Herbertówną w rolach głównych. Jest to ostatni występ dyr. Pawłowskiego przed wyjazdem na urlop. Wlecz. o g. 8.15 kom. Garrick'a pt. „Proces rozwodowy“.

Na gwiazdkę! Z braku znajomości

Krawaty, bielizna męska i damska, rękawiczki, pończochy, skarpetki, perfumeria. Towar doborowy. — Ceny przystępne.

F. Piątkowski, Piotrkowska 98.

Pragnę poznać panię dla towarzysza wesółą i sympatyczną. Zgłoszenie wraz z życiorysem proszę nadsyłać do adm. Rozwoju pod „Niesmiały“ 2756s

S. + P.

Marja Kosińska z Mazurowskich

zmarła 14.XII. Wyprowadzenie zwłok dn. 16 grudnia o godz. 2 ze Szpitala Okręgowego, Pańska 113, na Stary cmentarz. 2804-b)

Rodzina.

Płace pracowników miejskich.

Płace pracowników miejskich na m. grudnia, po uwzględnieniu orzeczeń komisji statystycznej o wzroście drożyzny za listopad wynoszą: w najniższej (XII kategorii) urzędniczej Mk. 40,981,000, w najwyższej (I kategorii) urzędniczej Mk. 106,553,000 Robotnicy nie wykwalifikowani pobierają Mk. 1,639,000 dziennie, rzemieślnicy po mk. 2,254,000 dziennie. Do tych płac zasadniczych doliczyć należy indywidualne dodatki rodzinne, funkcyjne

(dla urzędników wyższych kategorii), za stąd wyższe i za wysługę lat. Dodatki rodzinne wynoszą: Mk. 15,937,000 na małą rodzinę, Mk. 27,321,000 na średnią rodzinę i Mk. 38,704 tysiące na dużą rodzinę. Dodatki funkcyjne wynoszą: dla urzędników I kategorii Mk. 72,855,000, dla urzędników II kategorii 54,641 tys. III kategorii — 27,321,000 oraz dla IV i V kateg. 18,214,000.

Teatr Popularny.

Dziś w niedzielę po południu o g. 4 po raz ostatni pełne humoru „Niespodzianki“ rozwodowe, wieczór o 8.15 granv ciagle z niesłabnącem powodzeniem wstrzasający dramat w 7 odsłonach „Złodziejka“. We wtorek komedia „Ciotka Karola“.

Dzisiejszy koncert popołudniowy.

Dziś w niedzielę o godz. 4—ej po poł. w sali Filharmonii na koncercie popołudniowym wystąpi znakomita primadonna opery warszawskiej Matylda Polńska—Lewicka i świetny baryton Tadeusz Orda.

Ze sportu.

L.K. wyjeżdża do Hiszpanii?

Jak się dowiadujemy Łódzki Klub Sportowy dlatego odłożył swój wyjazd do Hiszpanii, że Hiszpania gości w obecnym sezonie cały szereg najlepszych drużyn całego kontynentu, a między innymi drużyny węgierskie wiedeńskie, czecho-słowackie i angielskie.

Do odłożenia wyjazdu przyczynił się również niekorzystny wynik rozgrywek moralnego mistrza Polski „Cracovia“ z tamtejszymi drużynami. (pap)

Wystawa grupy „12“.

Wystawa grupy „12“ mieszcząca się w Grand-Kinie cieszy się ogromnym powodzeniem. Około 30 prac już nabyto. Żałować jedynie należy, że wystawa zostaje wkrótce zamknięta.

Wystawa otwarta codziennie od godz. 10-ej do 6-ej pp. 2867

Ofiary.

Na Instytut przeciwgazowy.	
Nr. 897 Mardka Rozenfarb	5,000,000
Na Czerwony Krzyż	
Nr. 889 Wołoszczyk Leon i Ciechalski Stanisław jako kara	400,000.
Na Inwalidów wojennych.	
Nr. 880 Bezimiennie	2,000,000
„ 891 Mucha	500,000
Na Ofiary wybuchu w Cytadeli	
Nr. 885 Karol Alfons	1,000,000

Na Ochronkę ks. Szmidła.

Nr. 884 (Chleb św. Antoniego), bezimiennie	350,000
„ 889 Bezimiennie	360,000

Na biedne dzieci katolickie.

Nr. 885 Tylewski Michał.	100,000

Instytucje obdarowane zechcą w swoim własnym interesie jaknajprędzej podnieść złożone u nas ofiary.

Warszawska giełda oficjalna

GOTÓWKA.

Dolary 5,200,000	CZPKI
N. Jork 5,200,000	
Londyn 22,750,000	
Paryż 276,750.	
Szwajcaria 905,400	
Belgia 239,750	
Praga 151,320	
Wiedeń 73,30	
Włochy 226,250	
Miljonówka 400,000 — 200,000	

Na święta! Na raty!

Towary wełniane, bawełniane, jedwabne, c. huski, galanterja, sweatry, kamizelki itp.

„POLRAT“

ul. Wólczajska Nr. 43,
w podwórzu, prawa oficyna, parter. 2855-b)

Restauracja „SAVOY“

Dziś Benefis znakomitego pirotecisty

G. Gronowskiego

przy współudziale pary tanecznej

Kamińskich

Wejście bezpłatne. 2865-b)

Uwaga!

Chrześcijańska konkurencja taniego obuwia.

Wartozaty Inwalidów Wojennych Piotrkowska 183 w podw. posiada duży wybór obuwia sprzedaje po najniższych cenach wszelkiego rodzaju fasony z najlepszych materiałów gwarantuje za takowe. 2847s

Popieracie Inwalidów Wojennych.

Cyrk Cyniselli

Dziś wielka premiera

Program № 7. Dziś 2 przedstawienia o godz. 4 ceny niższe.

Morning Stars cztery gwiazdy poranne, które są jednocześnie gwiazdami baletu. **Charles Chaplin** swoim oryginalnym partnerem **Kuluziem Harlitem Harold** nowoczesne tańce. **Friko i Denis** w swoim repertuarze i inne nowe atrakcje. **Margareta Lonbe** z swoim komicznym partnerem-skecz. **Misis**, **Mr. Grapp** ze swimi pupilami i sforą foksterjerów dobrze ułożonych. 2857s1

Grand-Kino

Dziś i dni następnych!
Pocz. o g. 3 pp., ost. o 9,30

„CYRK ŻYCIA”

(NERON w GARBORGU)

6 akt. miłości i szaleństwa; znakomity **Werner Kraus** w podwójnej roli.
Niebywała gra! (2861 b) Wzruszająca treść!

TEODOR WAGNER Łódź

Piotrkowska 101. Tel. 5-91.

— poleca: —

Wina,
Wódki,
Likiery,
Koniaki,
Rum i
Delikatesy.

2849s1

Na święta i na gwiazdkę

polecamy duży wybór towarów ubraniowych, bieliznianych, firanki, sweatry, ceraty, gotowe ubrania palta, bieliznę i t. p.

Ze względu na stały wzrost cen radzimy spieszyć się z zakupami. W dalszym ciągu udzielamy kredytu na dogodnych warunkach przy sprzedaży detalicznej.

Chrześcijański „Jarman Łódzki” Sp. Akc.

I piętro, Łódź, Piotrkowska № 44 tel. 6-15 I piętro. 2853s2

Cukiernia Warszawska

K. Krauss

Kilińskiego 78, (obok ulicy Przejazd)

— poleca na nadchodzące święta: —

STRUCLE z MAKIEM i z MASA.
CUKRY DESEROWE
CUKRY CHOINKOWE
CZEKOŁADĘ
HERBATNIKI
KARMELEKI
PIERNIKI

2794-b

Dobrze się kupuje, jak się tanio kupuje

W firmie Szmehel i Rozner, Łódź, Piotrkowska 100 i filja 160, można teraz nabyć eleganckie ubioru po nader przystępnych cenach:

Męskie garnitury i palta, spodnie, bieliznę, pończochy.

Radzimy nie zwlekać!

2739-b

Kuntze

2851s3

były pracownik „Rozwoju” niech się zgłosi do adm.

Istniejąca od 1897 roku

— firma — 2759s1

„MARGOT”

Piotrkowska 64.

połączone podarki gwiazdkowe:

Kamizelki wełniane i jedw.

Dżempry etam. trykot.

Bluzki i jedwabne

Combinaisons, Halki,

Szafarki, Fartuski,

Bielizna damska.

Krakowskie ubranka dla dziewcząt.

Pantofle Zakop. Wełniaki łowickie.

Poszukuje

się mieszkania 2 pokoi z kuchnią w centrum miasta. Za odstąpieniem lub miesięczną płacą. Cena od umowy. Oferty do Rozwoju sub „F. D.” 2806s1

Na raty!

Palta, kostjumy, sakie damskie podług najnowszych fasonów. Przyjmuje również obstalunki z własnego i powierzonego materiału. Pracownia sakien i okryć damskich „BARBARA” Łódź, Kilińskiego 59, m. 10. 272b0

500-1000 złotych

pol. przyjmę jako udział do przedsięwzięcia przemysłowo-handlowego na korzystnych warunkach. Zgłoszenia Rozwoju dla „Przemysłowca S. B.” 2793s2

Starszej kobiety,

albo dziewczyny starszej potrzeba na stałe, do usługi do samotnej pani. Wiadomość: Karola 26 w sklepie u gospodarza. 2802s2

Na gwiazdkę!

Wódki, Likiery, Koniaki, Pierniki, Czekolady i t. p.
Wielki wybór! Ceny najniższe!

Zygmunt Frycze

Skład win i wódek w Łodzi
ul. Rzgowska 59. 2843-b

Polskie źródło!

Nadeszły nowe transporty

drzewa i węgla

Jest możliwość zaopatrzyć się w zapasy przed świętami po cenach konkurencyjnych. Dostawa do piwnic. 2788-b
Wólczańska 60. — Wólczańska 60.

Kupię rury ołowiane

lub ołów w biokach. Zgłoszenia do adm. „Rozwoju”

Okazja!

Okolo 21 XII nadejdzie transport choinek z lasów Puszczy Białowieskiej. Sprzedaż Wólczańska № 60! 2790s1

Włóżę

od 2 do 4 miliardów i współpracę do interesu przemysłowego. Oferty do „Rozwoju” pod „Handlowiec”. 2791b

Kupuję

futra, samowary, dywany meble, garderobę, maszyny do szycia i różne sprzęty domowe
Dzielnia 19, A Wajcman w sklepie starych mebli. 2808-s

Wielki wybór choinek

Andrzeja 1 i 7. 2782s1

Zamienie

gospodarstwo 10 morg. z zabudowaniem, gasławem blisko stacji, nadające się na letnisko, na domek w Łodzi. Wiadomość: Łódź, Karólewska Szosa № 32, m. 12. 2776s

Kupię małą nieruchomość

może być na krańcu miasta. Oferty do Rozwoju pod „Dolary” Pośrednicy pożądani. 2784s1

Dr. Z. Janiszewski

Choroby kobiece i akuszerja przyjmuje 10-12, 4-6 pp.

Piotrkowska 132. 2547

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów.

Gabinet Roentgena i światłolacz. Piotrkowska 144 (róg placu Gielickiej) Godz. przyjęć od 9-2 i 6-8. dla pań 5-6. 2786-k-4

Dr. E. Ekkert

choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych. 2412b
Ul. Kilińskiego 137, trzeci dom od Głównej. Przyjmuje od 12-3 i od 7-9. Panie od 3-4.

Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i wener. ul. Andrzeja № 3.

przyjm. od 11-1 i pół, i od 5 i pół do 8. (2092s)

Dr. F. Skusiewicz

ul. Andrzeja 11
Choroby skórne i weneryczne godziny przyjęć od 9-11 i od 5-7 i pół. Panie od 5-6. 2211k0

Krawiec

zdolny pod ręczny męski pragnie wyuczyć się damskiego krawiectwa w solidnej firmie. Wiadomość i targowa 31 S. Pawlic od 10-2 w pol. 44725s

Kawaler

młody, spokojny, poszukuje pokoju lub wspólnego, przy inteligentnej rodzinie. Łaskawe oferty pod „Zawsze samotny” do adm. Rozwoju. 2255p

Magazyn konfekcji damskiej i męskiej i skład przyborów dla wojskowych

Kazimiera Jarocińskiej

Łódź, ul. Piotrkowska 121

poleca:

- 1) bieliznę, swetry, trykotaże, pończochy, wstążki, rękawiczki, spinki i t. p.,
- 2) wszelkie przybory mundurowe dla wojska i policji.

Własna hafciarnia różnych oznak wojskowych.

Ceny bardzo przystępne.

2773-b

G. & E. Pełtel i Ska

Łódź, Piotrkowska 100

Specjalność: Materiały tkaninowe, tkaniny i rubandę w najlepszym gatunku i najnowszym dekoracjach

NA GARNITURY, TRODNIĘ, PAŃTĘ oraz MATERIAŁY NA KOSZULONY DAMSKIE

Samochód ciężarowy

systemu Stower 3 tonowy 35 P.S. łańcuchowy, w dobrym stanie do sprzedania.

Widzewska Manufaktura Tow. Akc. Cegielniana 20. 2821s5

Mydło domowe i do prania „SWELAN”

Marka fabryczna „Smok”.
Zawartość tłuszczu 64—65%

W użyciu
najlepsze
najtańsze
najwydatniejsze

Cena eksportowa Doll. 17¹/₂ za 100 kg.
Sprzedaż na miejscu w polsk. markach.

Sp. Akc. „SWELAN”

Fabryka przetworów chemicznych Pańska 125.
Tel. 16-08. 2551s10

Na gwiazdkę!

Magazyn Mebli
Wł. Romiszowskiego
Piotrkowska Nr. 116, I p. fr.
Poleca na warunkach dogodn.

DYWANY
MEBLE klubowe
ŁÓŻKA metalowe
SYPIALNIE, STOŁOWE
SALONY
KUCHENNE URZĄDZENIA

okazyjnie
PIANINA FISHARMNJE
Duży wybór pojedynczych mebli

W niedzielę 16 i 25-go me-
gazyn od 1-6-ej otwarty. 2841b

Kupuję 2424

placę 200 proc. drożej za bry-
lanty, złoto, srebro i biżuterję.
Zęby sztuczne, garderobę i szale
czarne. Zachodnia 32, naprzeciw
ciw. lombardu, I p., L. Milich.

Odstąpię

dwa pokoje z kuchnią na pięt-
rowym piętrze. Oferty do Ko-
woju pod „W. W.” 2764b

Handel win, wódek i towarów kolonialnych

K. Marcinkowskiego

Łódź (Milsza) Kopernika 23.

Poleca na nadchodzące święta: likiery i wódki pierw-
szorzędnych fabryk jak: Baczewskiego, Mikolasza i
in. oraz wszelkie delikatesy w najlepszych gatunkach.

Ceny umiarkowane. 2713s5

Meble tanie i moderne!

Całe komplet i pojedyncze przedmioty wykonujemy w naszym za-
kładzie podług najnowszych modeli na dogodnych warunkach
UWAGA: Udzielamy gwarancji za solidne wykonanie.

Franciszek Krzyżowski i S-ka

Zakład stolarski w Łodzi, ul. Napiórkowskiego 7,
prz. Górnym Rynku. 2748s1

Zawodowa Szkoła kroju szycia i robót ręcznych.

Odznaczona złotym medalem

Mistrzynie cechu A. KOPYDŁOWSKIEJ

Łódź, ul. Piotrkowska 154.

Kurs kroju pasowania i modelowania, Kurs szycia i mierze-
nia, Kurs wszelkich robót ręcznych, słoju i robót freblowskich
Do kończonym kursie uczennice otrzymują świadectwa prywat-
ne i cechowe. Dla pracujących kursy wieczorowe. Zapisy w
kancelarii szkoły od 10 do 1ej i od 6 do 8 wiecz. Sprzedaż
fasonów papierowych. 2741s5

Na gwiazdkę!!

poleca po cenach fabrycznych w wielkim wyborze
kamgarny, bostony, szewioty, gabardyny, barchany, flanele
i inne towary pierwszorzędnych fabryk

Skład fabryczny
„Najtańsze źródło”
Łódź, ul. Dzielna № 36, tel. 15-87. 2761s

Zakład

2725s5

zegarmistrzowsko-
jubilerski

— poleca —

na Gwiazdkę:

Zegary i zegarki, oraz biżuterję naj-
nowszych fasonów.

Przy zakładzie pracownia zegarmistrzowska.

Niebywała okazja!!

Stary, stare i polamane kupuje i zamieniam na nowe.
Tęże do nabycia gramofony i różne części gramofonowe.
Fr. Czurabski, Konstakynowska № 5, m. 28, pr. of.
795-1

Kupię

10,000 rb. przedwojennych listów rublowych ziemskich
w m. Warszawy. Oferty z ceną w Rozwoju pod „Biał”
2648s

Nafta daje!

Największe bogactwo przy obecnej dewaluacji, naj-
lepszą lokatą kapitału, najzyskowniejszym interesem
nabywanie udziałów % brutowych (kontrakty) w
głębiu naftowym; pola ropodajne i kopalnie naftowe.

Udziały % od 25,000,000 Mk. i wyżej na dogodnych
warunkach.

Informacji udziela Biuro „PETROL”, Andrzeja 9, 3
piętro, front. 2610-0

Wypożyczalnia książek

została otwarta przy księgarni i składzie nut:

Piotrkowska 105.
tel. 15-88.

M. Arct i S-ka

Piotrkowska 105.
tel. 15-88.

Jednocześnie nadmieniamy, że księgarnia została zaopatrzona w wielki wybór nowości gwiazdkowych, książki dla dzieci i młodzieży oraz wydawnictwa luksusowe.

2751s5

Polski Dom Handlowo - Agenturowy

„POLDOM”

Spółka Akcyjna

Centrala w Łodzi: ul. Piotrkowska 92, tel. 583. Oddział miejski: ul. Piotrkowska 144, róg Ewangelickiej.

Oddziały: w Bydgoszczy, ul. Pomorska 59 i w Stołpcach.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna towarów manufakturowych.

Dla kooperatyw i dla przyjezdnych specjalne ustępstwa.

2721-b-3

Najtaniej

Bo w mieszkaniu prywatnym

reparacje

Maszyn do pisania, manometrów, wirówek i wszelkich aparat. precyzyjnych

Łódź, Piotrkowska 275, m. 19, od 4-8-ej. (2597s)

Na wypłatę!

Firanki, kołdry, towary białe męskie i damskie

P. Chari 2497k

Piotrkowska 37, (podwórko)

Pończosznica maszynę

maszynę do robienia swetrów

kupię.

Oferty na maszyny w doskonałym stanie proszę składać na Rozwoju z podaniem firmy maszyny i ceny pod „Maszynka”.

2772b

3 pokoje

z kuchnią i kąpielowy, z wszelkimi wygodami, wśródmieście w Katowicach, zamienię na podobne w Łodzi lub odstąpię. Oferty pod „Gwiazdka” do adm. „Rozwoju”.

7230-b

Na gwiazdkę!

K. Bogusławska w Łodzi

ul. Andrzeja 3

poleca: świeczki, bombki, lametę, obrazki, gwiazdki, książeczki, malowanki, farby, zeszyty, papeterję, gry towarzyskie, kalendarze.

Na gwiazdkę!

K. Bogusławski w Łodzi

ul. Kopernika (Milsza) 26

poleca: materiały piśmienne oraz **na gwiazdkę** bombki, świeczki, świecidełka, gry, papeterję, kalendarze, zeszyty i t. p.

2729-b

Pierwsza Łódzka Specjalna Farbiarnia Chemiczna Futer

W. Szejnmana

2516s

przyjmuje wszelkie futra do farbowania na wszystkie kolory oraz odświeżania na kolor naturalny, jak też farbuję lisy, szopy, amerykańskie opasy i tchórze na kolor skunksowy popielice na kolor nurków, soboll i fok. Wykonuje najnowszym systemem zagranicznym elektrycznością — Ceny przystępne — Zlecenia kierować:

8 Gdańska 8, front m. 9.

Na raty i za gotówkę

suknie, bluzki, płaszcze.

2499s12

Obuwie męskie i damskie.

— Poleca —

Chrześcijański Dom Ubiorów

A. CABANEK

ul. Napiórkowskiego 49, — Filja ul. Piotrkowska 275

Pracownia bielizny

M. Jakuszewicz

przy ul. Przejazd № 86.

Przyjmuje obstalunki na bieliznę: damską, męską i dziecięcą oraz haftowanie, mereszowanie, ozierganie i specjalne wszywanie po cenach przystępnych z własnego i powierzonego materiału. (253s)

Popierajcie Handel Polski!

W Chrześcijańskich Halach Rzemieślniczych

Al. Kościuszki 73 Były Tatersaal Al. Kościuszki 73

najdogodniej robić zakupy świąteczne.

W wielkim wyborze po cenach najniższych kupić można:

Manufakturę, Dodatki krawieckie, Gotowe ubrania męskie damskie i dziecięce, Obuwie, Bieliznę, Firanki, Czapki, Galanterję, Meble całe komplety lub pojedynczo, Zegary, Bizuterję, Rowery, Maszyny do szycia i części do takowych, Naczynia kuchenne i gospodarstwa domowego, Maszyny rolnicze i obrabiarki do drewna i metalu. Piece przenośne, Wszelkie wyroby ceramiczne, Kosmetyka, Zabawki od najskromniejszych do najwyższych, Artykuły spożywcze i wyroby cukiernicze itd. itd.

Ceny najniższe!

(2599-b)

Ceny najniższe!

LECZNICA CHOROZ ZĘBOW

LEKARZA-DENTYSTY H. PRUSS

145. Piotrkowska 145.

za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opłata podług taky. 1977k

Pakuła Józef

zgabił koncesję na prowadzenie warsztatu i sklepu masarskiego, patent 3 kat. oraz zaświadczenie na prawo wyjazdu dla zakupów trzody chlewnej w całym Województwie Łódzkim po targach, jarmarkach i wsiach Oddać za nadroda. Dobra B.

2773b

Za 1/3 got.

na raty

towary wełnane

obrusy, kapy, chustki, kołdry, linoeum, ceraty.

„Zgoda”

77. Gdańska 77.

Licytacja konia

odbędzie się dn. 17. XII r. b. o godzinie 11-ej w Konnym Oddziale Komendy P. P. pow. Łódzkiego, ul. Kątna № 7.

2768b

Kino

w mieście powiatowem do sprzedania. Wiadomość: Fabjanice, ul. Zamkowa 19, A. Biel-ski. 2774-b

Skład papieru i materiałów piśmiennych
Fabryka ksiąg handlowych
i drukarnia

A. I. OSTROWSKI

Łódź, Piotrkowska 55

— Telefon 354. —

Poleca w wielkim wyborze i po cenach umiarkowanych

Na gwiazdkę

Recepty do najwytworniej-
szych

Albumy de marek
" " pocztówek
" " paszli
" " 101 amat.
Garnitury do piekania
Przybory do kreślenia
Riobtera i t. p.

Malowanki
Książki obrazkowe
Ołówki kieszonkowe ozdobne
Gry towarzyskie
I lorniki
Kalamarze na biurko
Teczki
Farby w pudełkach
i t. p.

Pocztówki świąteczne i noworoczne

kalendarze do zrywania, terminowe,
kieszonkowe, tabliczkowe.

Złote pióra wieczne najlepsze światowe marki.

Karty do gry do Pokera, Patenc'a i Whista w dużym wyborze.

Od 12-go do 23-go grudnia sklep otwarty będzie od godz. 9-ej rano do 7-ej wiecz. bez przerwy obiadowej. (2831sb)

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY”

Musiłowiczowej

mistrzynie cechowej

nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie złotym medalem, w Belgii srebr. i dyplomami uznania
Łódź, Piotrkowska 163,

Kursy wyższe i niższe Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego Gruntowna nauka pasowania mierzania i upinania Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczennice nabywają wprawy i gustu. Specjalny oddział artystycz. haftu i rysunków. Po złożeniu egzamina w Cechu uczennice otrzymują patenty cechowe, lub świadectwa prywatne. Na miejscu duży wybór manekinów. 2786s1

Kupię nieużytki

od majątku lub miejskie. 2799s1

Oferty pod „Aku” w administracji „Rozwoju”

Spirytus 94%

wyższego gatunku za zezwoleniami na cele lecznicze dla kooperatyw, fabryk i różnym instytucjom

— poleca —

Wytwórnia Wódek i Likierów

K. Kowalski

Łódź, Sienkiewicza 50, tel. 19-32. 2763s1

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

A! A! A! Obrączki ślubne w sztyk fasony, pierścionki, kołczyki z gwarancją za złoto, zegary, zegarki, platery duży wybór Jan Flacek Brzezińska 10 7511-15

A! A! Kupuję meble, dywany futra, garderobę maszynową do szycia. Płacę najlepiej Łaznik benedykta 28 m. 13 7573-11

Sprzedam szafę, łóżko, kozetkę, kredens kuchenny. Piotrkowska 152-9 7568-1

Do sprzedania 2 szafy sklepowe do garderoby za szkłem i bufet, Cegielańska № 54 pralnia. 7695-1

Powóz, karetta, lando, angielskie chomonta para (białe), rolwagi sprzedam Kilińskiego № 28 7696-6

Łóżko, pielizniarkę, stół, krzesła, leżankę lustro, maszynę etażerkę sprzedam. Przejazd 24 m. 1. 7702-1

Meble są po cenach przestępnych do sprzedania. Żelazna 9-a, naprzeciw monopou ul. A. Bauera. 7691-4

Lokomobile i młocarnię parową sprzedam. Wiadomość 6-go Sierpnia 34, sklep p. Laskowskiej. Informacje w sobotę od 11-ej do 6-ej wiecz. 7721-3

Sprzedam trancuskie łóżko z materacem, lustro duże i szafę dębową. Krucza 4 m. 18. 7716-2

Sprzedam maszynę do szycia Radwańska 9, mieszk. 54 4 piętro. 7715-1

Tanio bo w domu prywatnym. Kanarki z różnym śpiewem do sprzedania. Al. Kościuszki 26 Wyrebski, dozorca wskaże. 7711-2

Sprzedam maszynę do szycia Singera Wólczańska 250 m. 42, wejście II oficyna. 7710-1

Sprzedam lekką rolwagę, wózki na resorach, sieczkarnię i narzędzia rolnicze. Konstantynowska 56 7705-5

Pianino używane kapie. Oferty z podaniem ceny do Rozwoju p. lit. „W. Z.” 7705-5

Różne:

A! A. N. raty! Najodpowiedniejsze podarunki gwiazdkowe w lokciwiznie na każdy gust, w najodpowiedniejszych warunkach Leon Rubaszki Kilińskiego 40 7635-16

Oddam dziecko na własność piel. żeńskiej, niechrzczone. Wiadomość ul. Maryska 12 m. 18 III p. 7697-1

Przyb. akat się ples szpic ma. Ści. białej. Można odebrać za zwrotem kosztów, Lipowa 58 m. 39. 7698-2

Poszukuję 5 pokoi, kuchnię (śródmieście), zapłace 45 m. 1100 miesięcznie. Zgłoszenia: Socha Pomarska 49 7690-1

Potrzebny chłopiec umiejący wryzać lubzega. Zgłaszają się Kilińskiego 5 Buzowski. 7719-1

Największy Magazyn w Łodzi!

„Chrześcijański Jarmark Łódzki”

Piotrkowska 44, I-e piętro, tel. 613.

N a r a t y

polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezonowe towary wszystkie nasze działy. Wełny. Kamgarny na garnitury, palta i suknie. Podszewki. Białe towary bielizniane. Lniane obrusy i serwety. Ręczniki. Barchany. Chustki. Kapy. Koldry. Trykotażę. Galanterję. Obuwie. Gotowe ubrania. Palta damskie, męskie i dziecinne. Własna pracownia krawiecka wykonywa zamówienia. Nowe działy ceraty i czapek.

UWAGA: Kupcom z działu hurtowego sprzedajemy po cenach fabrycznych na kredyt. (2255-b-12)

Lecznica Lekarzy specjalistów

Piotrkowska 17, (dragic podwórce

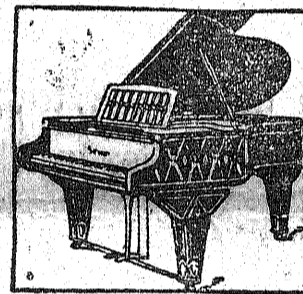
orzyjmujemy chorych we wszystkich specjalnościach Röntgen: dagnostyka, leczenie (powierzchnowe i głębokie) Szczepienie ospy. Cena od porady 400,000 mk. — od 9-ej do 5-ej po południu. (6262s4)

Na gwiazdkę

towary wełniane i bawełniane na garnitury, palta i kostjumy damskie poleca firma **chrześcijańska**

Safjan i Kaleta, Piotrkowska № 182.

UWAGA: Dla pracujących specjalne warunki. 2710s4

Skład Fortepianów i Pianin

— p. f. —

Józef Grzegorzowski

w ŁODZI ul. Piotrkowska 117.
Fortepiany i pianina krajowe i zagraniczne.

Wynajem instrumentów na wieczory
Strojenie, reparacja, przewozy instrumentów. 2806s1

Na święta

polecamy niżej cen hurtowych

materiały damskie kamgarny, bostony, woale, fiore i t. p.

Każdy, pragnący nabyć na podarek gwiazdkowy materiału na suknie lub blazkę prosimy we własnym interesie odwiedzić nasz magazyn

M. Malinowski

ul. Piotrkowska № 110 w podw.

2777s3

Potrzebni szewcy. Milsza 28. 7717-2

Chłopiec do kowi, kawaler pol. trzebn. Piotrkowska 45, ciukiernia. 7714-1

Chłopiec 5 miesięczny do odanania na własną nie chrzczoney. Ul. Smagowa Nr. 10 m. 53. 7715-1

Młodzieniec z wykształceniem 6-ciu klas mając poważne poręczenie poszukuje jakiegokolwiek odpowiedniej pracy. Oferty do Rozwoju pod „WK.” 7718-2

Mogę udzielać lekcji lub korepetycji z matematyki i fizyki w zakresie 5-ciu klas. Oferty do rozwoju pod „A. B.” 7707-2

Za lekcje gry skrzypcowej odstąpię pokój, lub przyjmę sublokatora-sublokatorkę. Oferty do Rozwoju pod „S. Z.” 7706-2

HAFCIARKA do sukien potrzebna natychmiast. Targowa 19 Gal, oficyna II-gie piętro. 7709-3

Służąca uczciwa do wszystkiego potrzebna. Zgłaszać się Kilińskiego 205 m. 36

potrzebne podręczne i uczeni-ce do haftu. Piotrkowska Nr. 197 m 8. 769-2

Przyjmę wspólnika z większym kapitałem. Napiórkowskiego 81, Piekarnia, Stańczyk.

Zgubione dokumenty

Franciszek Pietrzyk zgubił książkę wojskową wydaną w P. K. U. w Łodzi. 7699-2

Zginił paszport polski, na imię Adama Ciechanowskiego, wydany w Łodzi. 7699-2

Grzędowski Władysław zgubił dowód osobisty wydany w Łodzi 7714-5

Luś Gottryda zgubił książkę wojskową wydaną w Pabjanicach. 7712-5.

Zginił znaczek policji kryminalnej № 16 niniejszym unie ważna się takowy.

Ryszard Władysław zgubił dowód osobisty wydany w Piotrkowie. 7718-5

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 40.000 mk., za tekstem 30.000 mk. zwyczajnie 15.000 mk. wśród drobnych 20.000 mk. nekrologi 30.000 mk., komunikaty 50.000 mk., za wiersz milimetryowy lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 3.000 mk. za wiersz, duże litery 80.000 mk. dla poszukujących pracy 6.000 mk. najmniejsze ogłoszenie 80.000. Ogłoszenia zamieszczone przed tekstem i w tekście 15 gr. za mil. stronica 3 lamy, zwyczajnie 5 gr. za wiersz milim. stronica 5 lamów. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmowane się do godz. 6-ej po 6-ej dolicza się 50 proc. Za terminowe wycożenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zaawiadzić w Zgierz u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa